І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 48. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 13-го БЕРЕЗНЯ 1957 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 13, 1957. No. 48. VOL. LXIV.

ЗДА, АНГЛІЯ І ФРАНЦІЯ ВІДКИДАЮТЬ СОВЄТСЬКИЙ СЕРЕДНЬО-СХІДНІЙ ПЛЯН

Вашингтон. — Американський уряд, разом із урядами Великої Британії та Франції, відкинув совєтську пропозицію спільної декларації чотирьох великодержав у справі Середнього Сходу, висловлену в ноті совєтського уряду, переданій урядам згаданих держав ще дня 11-го лютого ц. р. Совєтський „середньо-східній плян" передбачував скасування військових союзів таких, як Багдадський Пакт і, водночас із цим, заборону втримування чужоземних воєнних баз на території середньо-східніх держав, як теж заборону постачання зброї середньо-східнім державам. — Відповідаючи на совєтську ноту, американський уряд у своїй ноті, переданій дня 11 березня міністерству закордонних справ СССР, відмовив Совєтам „доброї волі" в їх пропозиції, стверджуючи, що була вона висловлена в той час, як совєтські офіційні акти і заяви підтверджували без усяких сумнівів небажання совєтського уряду співпрацювати із західніми державами над розв'язкою середньо-східніх проблем. У відповідь на совєтську суґестію, щоб політику збереження миру на Середньому Сході вести виключно з допомогою мирних засобів і передусім з допомогою безпосередніх переговорів, американський уряд заявив у своїй ноті, що ЗДА завжди дотримувалися того принципу, згідного з хартією ОН, і Совєти із свого боку повинні доказати свою добру волю в тому напрямку, приймаючи резолюцію ОН в справі Мадярщини. Щодо совєтської пропозиції, щоб великі держави відмовилися від всяких спроб притягати середньо-східні держави до мілітарних пактів з участю великих держав, американський уряд відповів, що ЗДА не протиставилися і не будуть протиставитися бажанням тієї чи іншої середньо-східної держави, загроженої у своїй безпеці чи існуванню, входити в такі чи інші колективні союзи, для забезпеки своєї суверенности і незалежности. Що ж до мілітарних баз, то це знову ж залежить від самих середньо-східніх держав, чи вони вважають конечним існування таких баз на своїй території. Вкінці у відповідь на совєтську суґестію заборонити постачання зброї середньо-східнім державам, американський уряд ствердив у своїй ноті, що Західні Держави робили все потрібні заходи для того, щоб припинити перегони в зброєнні між арабськими державами і Ізраїлем і що в той же сам час Совєти кинули на Середній Схід великі транспорти зброї, що у великій мірі причинилося до загострення ситуації на цих областях.

Президент починає двопартійні наради з конґресовими провідниками

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 11-го березня почав наради з „великими чотирма" представниками обох партій в Конґресі, з провідниками більшости і меншости в Сенаті і Палаті Репрезентантів, і ті наради відтепер будуть постійно відбуватися. На цій одногодинній конференції були від демократів спікер Палати Репрезентантів Сем Рейберн і провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Линдон Б. Джансон, а від республіканців провідник республіканських конґресменів конґресмен Джозеф В. Мартин і провідник республіканської меншости в Сенаті сенатор Вілям Ф. Новленд. На конференції не було офіційного порядку нарад і не списувано протоколу нарад. На цій нараді по раз перший обговорювано і внутрішні справи, бо давніше демократів Президент запрошував на наради тільки тоді, коли обговорювано закордонні справи. Секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті заявив журналістам, що цією першою конференцією вважається новий спосіб дії Президента, який хоче вести двопартійну політику не тільки в закордонних справах, але також і в проблемах внутрішньої політики. Ту „велику чвірку" буде Президент частіше запрошувати на наради, щоб інформувати і демократів про свою програму.

Помер адмірал Бирд — відомий полярний дослідник

Бостон, Массачусетс. — Тут у віці 68-ох років помер відомий полярний дослідник адмірал Ричард Е. Бирд. Він помер у сні, і його смерть спричинена недугою серця, на яку він деякий час хворів, хоч минулого року був ще на Антарктиді. Бирд — це перша людина, яка пролетіла над Північним і Південним бігунами. Серцева недуга не дозволила йому очолювати теперішню американську експедицію до Південного бігуна, яка там перебуває в зв'язку з Міжнародним Геофізичним Роком. Ще 21-го лютого ц. р. адмірал Бирд дістав Медалю Волі, яку йому до Бостону привіз від департаменту оборони шеф операцій фльоти адмірал А. Бирк. Його лікував д-р Пол Додлі Вайт, який лікував і президента Айзенгавера, коли він хворів на коронарну тромбозу. Члени родини адмірала Бирда заявляють, що покійний працював впродовж останніх трьох років, і спочивав аж під час останніх кількох місяців. При смерті адмірала була його дружина Мері Д. Еймс, з якою він одружився в 1915 році і четверо дітей, один син і три доньки. Адмірал Бирд своїми дослідами поширив оборонний район ЗДА аж до Південного бігуна. Географією і полярними околицями він цікавився від ранньої молодости. Про свої досліди він писав в книжках. Першу експедицію на бігун він відбув в роках 1928-1929.

Віце-президент Ніксон прибув до Етіопії

Аддіс Абеба. — Віце-президент Ричард Ніксон прибув із своєю дружиною до столиці Етіопії (Абесінії) Аддіс Абеби. Його зустріли на летовищі наступник престолу Мередасфа-Воссен і американський амбасадор Сіммонсон, після чого вони відїхали до палацу, де були прийняті цісарем Гайле Селяссі. Календар подорожі Ніксона передбачав для Етіопії тільки 40 годин. В тому часі він мав відбути довшу нараду з імператором Гайле Селяссі та бути на обіді і на прийнятті в цісарському палаці і в американській амбасаді. Віце-президент Ніксон привіз етіопському монархові відручного листа від президента Айзенгавера. Ніксон запевнив Гайле Селяссі, що в ЗДА не забули відвідин етіопського монарха в 1952 році і віддавна думали про ревізитування його. Під час перебування Ніксона в Етіопії падав там зливний дощ.

Ворґіс твердить, що між мадярськими іміґрантами мало комуністів

Вашингтон. — Голова Президентського Комітету для справ мадярських втікачів Трейсі Ворґіс заявив на телевізійній програмі, що „дуже мало" комуністів або інших підривних осіб могло дістатися до ЗДА разом із мадярськими втікачами, бо їх дуже докладно перевіряли в Европі. Досі відослано до Европи з усіх мадярських іміґрантів до цієї країни в числі 28,928 тільки 12 осіб. Досі вже 27,662 нові мадярські іміґранти мають помешкання і працю, і в таборі в Кілмер, Н. Дж., залишилася тільки незначна частина. Ворґіс сказав, що досі в Юґославії ще коло 18,000 мадярських втікачів, і треба б їм якось допомогти. Він відмовився сказати, чи дивиться уряд на справу втікачів з Єгипту. Мадярським втікачам треба було конче і негайно допомогти, щоб вони не були тягаром тої малої держави, як Австрія. Ворґіс твердить, що заява конґресмена Френсіса Е. Волтера про численних комуністів між мадярськими втікачами не пошкодила справі допомоги тим втікачам.

● **Хоч армія має більше число** гелікоптерів ніж летунство, то на пілота до того гелікоптера, який возитиме президента Айзенгавера, вибрали пілота з летунських збройних сил.

Вже появилося і розсилається нове число „Веселки"

Цими днями вийшло з друку та розсилається для передплатників нове, березневе число дитячого журналу „Веселка", що появляється при „Свободі" окремим журналом. Березневе число „Веселки", надруковане на ще кращому, як досі, папері та в двох кольорах (темна сепія і жовтий), присвячене головно Шевченковим роковинам. На обкладинці є мистецька ілюстрація мистця. П. Андрусева до уривку з „Гайдамаків" на тему „Я не одинокий", який теж надрукований в числі. Крім звичайних виховних і родинних матеріялів, в числі надруковані праці: М. Маморського — „Тарасів свищик", Романа Завадовича — „Прощай, Кирилівно!" — сценічна картина з життя Т. Шевченка та інші короткі оповідання, багато віршиків і продовження матеріялів з попереднього числа. Крім ілюстрованої історичної казки про Богуту-Багатира, в числі є одинадцять більших ілюстрацій і багато заставок. Англомовна частина, крім продовження лекції української мови, в цілості присвячена роковинам Шевченка. „Веселку" треба замовляти у В-ві („Свобода"), а кожне нове число можна набути в більшості українських книгарень у цій країні та в Канаді.

МІЖНАРОДНА ПОЛІЦІЯ РОЗГАНЯЄ ДЕМОНСТРАНТІВ В ГАЗІ

В минулу неділю на вулицях міста Гази в т. зв. смузі Гази, вибухли демонстрації арабів, що домагалися повороту туди єгипетської влади. Міжнародна поліція, що зайняла те місто після відвороту ізраїльців, мусіла розганяти юрбу стрілами понад її голови, проти чого потім гостро протестував Єгипет.

Доллес запевняв про силу ЗДА на Тихому океані

Канберра. — В дальшому ході конференції 8-х держав, учасників Організації Південно-східнього Азійського пакту (СЕАТО) у столиці Австралії, на тайному засіданні, на якому обмірковували військові проблеми, зв'язані з обороною проти можливої комуністичної агресії, державний секретар Доллес запевняв, що військова сила ЗДА на Тихому океані тепер така могутня, якою ще ніколи не була. За останні два роки численно не побільшено американської фльоти ні сухідльних гарнізонів на Далекому Сході і в Океанії, проте зі слів Доллеса виходило, що вогнева сила збільшилась значно завдяки новим родам зброї. Також представник Англії Гом, державний секретар для справ Комонвелту в англійському уряді, запевняв, що коли б навіть Англія дещо зменшила численно свої гарнізони в далеко-східніх посілостях (Гонг Конг, Малайський півостров), то залишені там військові розпоряджатимуть найновішою зброєю включно з атомовою і тому вони будуть являти собою велику силу. На тій конференції далі аналізовано ситуацію внутрі Совєтів. Стверджено, що різні познаки слабости внутрі совєтської імперії є задовільним явищем.

На Мадярщині йде хвиля арештувань

Відень. — За відомостями від останніх втікачів з Мадярщини, комуно-мадярський уряд від двох тижнів переводить масові арештування і заповнює в'язнами концентраційний табір під Будапештом. Єдиною причиною є острах перед вибухом проти-урядових заворушень у зв'язку з роковинами революції на Мадярщині в 1848 році, в найближчу п'ятницю, 15 березня. Цей день був звичайно святкований, як мадярське національне свято. Але тому, що тодішню революцію здавили були також москалі, що прийшли були викликані на поміч тодішньому центральному урядові у Відні (за існування австро-угорської монархії під скиптром Габсбурґів), уряд Кадара лякається вибуху протисовєтських демонстрацій. Австрійські власті заперечили поглядові американського президента Федерації для охорони дітей, д-ра Ричарда П. Сандерса, наче б тільки одна п'ята частина мадярських втікачів до Австрії були дійсні борці за свободу, дві п'ятих втекли з уваги на погані політично-економічні умовини життя під комуністами, а дві п'ятих це були злочинні елементи. Також американський генеральний консул у Відні рішуче заявив, що це погляд помилковий.

ВІДБУЛИСЬ НАРАДИ В СПРАВІ КУРСІВ УКРАЇНОЗНАВСТВА НА СОЮЗІВЦІ

Ню Йорк. — Своє заінтересування справами ведених уже від трьох років курсів українознавства на „Союзівці" виявила тут народжена молодь, хоч би тим, що для тієї та подібних справ створила при своїй Лізі Української Молоді Північної Америки окрему Фундацію Ліги. З ініціятиви тієї Фундації відбулись минулого понеділка, 11-го березня, окремі наради між представниками Фундації і представниками Культурної Комісії УНСоюзу, яка влаштовує та займається курсами. Завданням цих нарад, на яких Фундацію заступали п. Йосип Сміндак і п. Стела Захарчук, а Культурну Комісію УНС її голова п. Д. Галичин і її секретар ред. А. Драган, було поінформувати представників молоді про пляни відносно цьогорічних, вже четвертих з ряду курсів українознавства на „Союзівці". В цьому році, подібно, як і в попередніх роках, курси триватимуть повні чотири тижні, від середи 31-го липня, до середи 28-го серпня, та включатимуть навчання української мови і літератури, географії й історії України та української культури, крім надзвичайних лекцій народного мистецтва. В цьому році курси вже матимуть три кляси, згл. три ступні, як теж будуть введені деякі навчальні вдосконалення і доповнення. Курси відбуватимуться під педагогічним протекторатом Українського Вільного Університету в Мюнхені. Курсанти користають без обмежень з усіх вакаційно-відпочинкових удогіднень „Союзівки". Оплата за курси і побут за чотири тижні виноситиме теж і в цьому році тільки 120 долярів. Курси були заініційовані та кожного року відбуваються при активній співпраці Ліґи Молоді.

● **Томас Мбоя**, 27-річний секретар професійних спілок в англійській колонії Кенії, став першим муринським послом в місцевій автономній „законодатній раді". На 100,000 муринського населення в столиці Кенії, Найробі, тільки 2,500 дістали право голосування.

НАЗРІВАЄ НОВА КРИЗА В ОБШИРІ СУЕЗУ

Каїро. — Єгипет закинув міжнародній поліції Об'єднаних Націй, що вона переступила свої функції, при чому він вказав тут конкретно на ті здогадні провини міжнародної поліції: вжиття зброї при розпорошуванні арабських демонстрантів на вулицях міста Гази в минулу неділю та намагання „інтернаціоналізувати" смугу Гази. В єгипетських часописах і в радіо-пропаґанді говориться про стріляння міжнародною поліцією до 15,000 маршуючих демонстрантів, при чому називалось за іменем юнака Мохаммеда ель Мушареффа, який має згинути геройською смертю тоді, коли намагався вивісити єгипетський прапор перед головною кватирою війська Об'єднаних Націй на головному майдані в Газі. Заступник генерального секретаря Об'єднаних Націй Гаммершильда, Ралф Банч, який саме в понеділок прибув до Єгипту, стрінувся негайно з командантом міжнародної поліції канадійським генералом Бирнсом і відвідав Газу, рішуче заперечив тим вісткам. Він покликався на інформації від міжнародної поліції в Газі, що демонстрантів не було більше, як 300 осіб, що стріляно не до них, а понад їхні голови та розпорошено їх ручними сльозними бомбами, при чому не було взагалі ніяких людських страт в убитих чи ранених. Сам він знайшов Газу у повному спокої і проходжувався з Бирнсом її вулицями. Проте, єгипетський президент Гамаль Нассер призначив вже губернатора для смуги Гази в особі генерала Гассана Абдель Латіфа, а речник єгипетського уряду заявив, що Єгипет буде домагатися „негайної" передачі смуги Гази під єгипетське управління. Цей крок Єгипту заскочив головну кватиру Об'єднаних Націй у Ню Йорку і Вашингтоні. Вони були переконані, що Єгипет мовчки прийме адміністрування у смузі Гази міжнародною поліцією ОН впродовж довшого часу, щоб не викликувати нового конфлікту з Ізраїлем, який заявив, що не допустить до повороту єгипетської адміністрації до Гази. Після наради генерального секретаря ОН Гаммершильда з його так званою дорадчою групою, він рішив покищо нічого в цій справі не робити, а виждати, поки виявиться, чи призначення єгипетського губернатора для смуги Гази є дійсно вступом до вимоги Єгипту, щоб міжнародна поліція забралася геть зі смуги Гази, чи тільки пропаґандивно-тактичним кроком для заспокоєння єгипетської націоналістичної вулиці. У цьому тижні виїздить на Середній Схід сам Гаммершильд і він виясняти в усіх подробицях становище Єгипту. Речник ізраїльського уряду перестеріг перед „важкими консеквенціями", якщо Єгипет захотів би вернутися до смуги Гази і розпочати знову давні методи супроти Ізраїлю. Ізраїль стоїть на становищі, що Об'єднані Нації несуть відповідальність за спокій в смузі Гази і домагається далі, щоб ту смугу інтернаціоналізувати. Проте одиноково Банч як і Гаммершильд уважають, що перемир'я з 1949 року, за яким смуга Гази належить до єгипетської юрисдикції, зберігає свою силу. Таким чином — доходить до висновку часописи — єгипетсько-ізраїльський конфлікт розпалюється знову.

Ізраїль погрожує „промостити шлях кораблям гарматами"

Єрусалим. — Ізраїльський міністер закордонних справ Гольда Маєр вернулася з сесії Генеральної Асамблеї до Ізраїлю і складала широке звідомлення своєму урядові про хід переговорів, які довели до згоди Ізраїлю на відкликання військ з смуги Гази і побережжя Акаби. Частина ізраїльського уряду висловлювала острах, що рішення прем'єра Гуріона було таки помилкове і що брак ясно спрецизованих ґарантій доведе до дальшого бойкотування Єгиптом ізраїльських кораблів та до нападування Ізраїлю з смуги Гази. Гольда Маєр підкреслювала, що вона виразно заявляла право Ізраїлю — гарматами промостити вільний шлях ізраїльським кораблям, якщо Єгипет захотів би знову острілювати ізраїльські кораблі по дорозі до порту Елят або з того порту до Тіранської протоки. Ізраїль чекає, чи Єгипет перепустить данський корабель з товаром для Ізраїлю з Південної Африки та три американські танкери. Всі ті кораблі саме тепер пливуть в напрямку порту Елят над затокою Акаби. З Каїро повідомили, що єгипетський президент Нассер ще не рішився, чи він має погодитись на пропозицію Америки і передати проблему свобідної плавби через „інтенаціональні" чи „територіяльні" води затоки Акаби, Тіранської протоки і Суезького каналу Міжнародному Трибуналові в Газі, чи далі обстоювати право Єгипту на блокування ізраїльських кораблів з того титулу, що ніби між Єгиптом і Ізраїлем є „стан війни".

Сенатор Мундт про небезпеку від американських комуністів

Ню Йорк. — Республіканський сенатор Карл Е. Мундт промовляв на прийнятті, яке влаштовано в готелі „Рузвелт" після Служби Божої в катедрі св. Патрика, і заявив, що хоч сила комуністів в цій країні і в інших закордонних державах зменшилася, то все ще вони є могутньою силою в світі. Найбільша небезпека від комунізму — це те, що вони вміють проєкати „до шкіл, робітничих організацій, а деколи навіть до релігійних громад". Тим способом вони хочуть забрати нам волю і збільшити свою силу, накидаючи нам і іншим державам свою диктатуру. Найбільшу силу мав світовий комунізм в перших роках після другої світової війни, тепер комуністичні позиції слабнуть, як це видко було під час недавніх подій в Угорщині. Та все ж таки вони є тепер небезпечні, бо працюють для шпигунства, саботажів та ведуть комуністичну пропаганду, деколи під дуже невинним і непідозрілим видом, і тому тимбільше небезпечну.

Секретар торгівлі Вікс в обороні великого бюджету

Ню Йорк. — Секретар торгівлі промовляв на прийнятті в Жіночому Крайовому Республіканському Клюбі і заявив, що „модерний республіканізм" — це традиційна філософія Республіканської партії в модерній одежі, а не щось нове, недавно видумане. Вікс обороняв урядовий проєкт великого бюджету, бо „американці живуть в тіні жахливої водневої бомби і тому мусять платити багато грошей, щоб зберегти волю і життя". Великий федеральний бюджет ще й тому, що зі збільшенням числа населення цієї країни зростають і державні видатки. Впродовж чотирьох років населення ЗДА збільшилось на 11 мільйонів, національна продукція на більше як 49 більйонів, а особисті прибутки на 40 більйонів. Але федеральний бюджет не збільшився у відношенні до національної продукції, бо в 1953 році він виносив 20 відсотків національної продукції, а тепер становить тільки 16 або 17 відсотків.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер**, не зважаючи на те, що ще не вилікувався з перестуди і кашлю, в першу неділю посту відвідав крайову пресвітеріянську церкву, де пастор Едвард Л. Р. Елсон виголосив проповідь про значення молитви, яка дає людині можливість відновляти свою віру, що послаблюється під час щоденних клопотів.

● **Колишній** державний секретар Дін Ачесон сказав журналістам, що читає старогрецького історика Тукідида, але робить це в англійському перекладі, бо вже призабув старогрецьку мову, якої вчився в університеті.

● **Як кожного року**, так і цього Конґрес на початку своєї сесії працює повільно і в січні й лютому Сенат працював тільки 116 годин, а Палата Репрезентантів — 66.5 години. Зате в червні і липні Конґрес, звичайно, працює до пізньої ночі, викінчуючи на час законопроєкти, щоб якнайшвидше піти на ферії.

● **Бразилійський уряд** занепокоєний тим, що в ЗДА винайшли „синтетичний запах кави", що може причинитися до зменшення бразилійського експорту кави до ЗДА, бо деяка частина американців користуватиметься „штучною" кавою.

● **Федерація** Італійсько-Американських Демократичних Організацій в Ню Йорку відзначила народини Амеріґа Веспуччі, який був одним із тих подорожників, що перші бачили Західню Півкулю і від якого пішла назва Америки. Веспуччі народився 9-го березня в Фльоренції в Італії в 1451 році.

● **Два роки тому Вільям П. Мани** заробляв *400 долярів* місячно, збираючи оплати від авт на автостраді в Ню Джерзі, тепер він має мільйон долярів, бо при допомозі приладу ґайґера відкрив уранові поля в стейті Колорадо, які тепер експлуатує, продаючи уран, що з нього продукується атомову енерґію.

● **Жінки з фармерської** організації в Медісон, Висконсин, домагаються, щоб на пляшках із молоком була корова, бо деякі діти думають, що молоко походить від пляшок і паперових контейнерів.

У СВІТІ

● **В Москві** помер з початком березня ц. р. Сергей Яковлевіч Жук, головний інженер Совєтського Союзу і один із найбільших опричників большевицької кліки, у віці 65 років. Він був автором плянів найбільших каналів і водних електрівень в Совєтському Союзі, як ось канали між Балтиком і Білим морем, канал між Москвою і Волгою та Волгою і Доном. Водночас, разом із НКВД він плянував придбання для тих робіт дармової невільничої робочої сили. На його „замовлення" НКВД переводило в Україні й інших поярмлених країнах той масовий терор, що проявлявся в масових арештуваннях, засудах та й засланнях без ніяких засудів — до робіт Жука. Тому його бюра приміщувались в найближчому сусідстві ославленої в'язниці Луб'янки. Він тісно співпрацював раніше з Берією, потім з Круґловим.

● **Ґеролд Конолі**, американський чемпіон у киданні молотом, який хоче женитися з чеською легко-атлеткою Ольгою Фікотовою, що з нею познайомився на Олімпійських ігрищах в Австралії, прибув у дуже пригніченому настрої з Праги до Відня. Він мав тільки на 10 днів візу до Праги, де просив комуно-чеський уряд дати дозвіл Ользі Фікотовій на її подружжя з ним і виїзд до Америки. Чеські комуністи не дали ще ніякої відповіді. Фікотова була єдиною чешкою, яка дістала на останній Олімпіяді золоту медалю і тому чеські комуністи не хочуть позбуватися такої зорі в користь „американських імперіялістів".

● **Королева Єлисавета** відвідала у шпиталі свою недужу служанку, 52-річну шотляндку Марґариту МекДоналд, яка захворіла під час недавньої подорожі з королевою до Портуґалії. Марґарита служить на королівському дворі вже понад 20 років. Королева була при її постелі 40 хвилин.

● **Колишнього мадярського прем'єра Імре Надя** разом з його найближчими співробітниками, що їх вивезли були до Румунії і тримали у віддаленій місцевості, перевезли — за вістками у віденській пресі — до Букарешту.

● **У Ліберії**, на спеціяльній церемонії тубільчих муринських племен, обрано віце-президента Ричарда Ніксона їхнім „головним ватажком". Для цієї церемонії зодягли Ніксона в чорнобілий халат і на голову насадили йому червоний капелюх. За традиційним звичаєм, що його шанує ліберійське законодавство, „головний ватажок" має право мати стільки жінок, скільки захоче. Ясно, що віце-президент зрікся цього „почесного привілею", незалежно від факту, що в його подорожі товаришить йому його дружина, Патриції.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлених матеріялів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДОКТРИНА АЙЗЕНГАВЕРА ЗАКОНОМ

З хвилиною, як минулої суботи, 9-го березня, президент Д. Д. Айзенгавер написав на тексті резолюції, остаточно прийнятій Конгресом в минулий четвер, слова „Затверджено, Двайт Д. Айзенгавер", — той документ став обов'язуючим державним законом. Цей закон встановляє нову американську закордонну політику у відношенні до країн Середнього Сходу, стверджуючи, що З'єдинені Держави „готові" боронити ті країни збройною силою проти комуністичної агресії, якщо котра з них звернеться до ЗДА за допомогою, та що ЗДА допомагатимуть їм фінансово для закріплення їхньої волі проти підривної комуністичної роботи. Правда, затвердження „доктрини Айзенгавера" в 1957 році прийшло в 60 днів після того, як Президент зголосив Конгресові свій проєкт, в порівнянні з чотирма днями, впродовж яких в січні минулого року Конгрес позитивно поладнав був закон про оборону Формози й Пескадорських островів проти комуно-китайської агресії. Але й тепер Конгрес виявив солідарність з Президентом. Після зголошення Президентом своєї „доктрини" в дні 5 січня ц. р. Палата Репрезентантів затвердила її 30 січня 355 голосами проти 61, 5 березня Сенат затвердив її 72 голосами проти 19, а в два дні згодом Палата Репрезентантів погодилась на змінений Сенатом текст 350 голосами проти 60. Цей змінений текст дає ще більшу свободу рухів Президентові у вирішуванні, чи і коли треба буде кинути могутню збройну силу ЗДА в оборону загроженого комунізмом середньо-східнього обширу.

Цей новий закон є ще одним історичним доказом активної свободолюбности Америки, свободолюбности не тільки для себе, але й усіх країн світу. Це ще один історичний доказ рішення З'єдинених Держав, всієї американської нації і її державного проводу, протиставитися дальшому походові московсько-большевицького імперіялізму. Тому це радісний закон для всіх, що прагнуть волі і миру.

40 РОКІВ МОСКОВСЬКОЇ КАТІВНІ

40 років тому, 12 березня 1917 року почались у Петрограді демонстрації, які вже в найближчих годинах і днях виявили всю гнилизну царського режиму. Коли зрікся Микола II і на його місце прийшов до влади Тимчасовий Уряд, на чолі якого опинився як перший голова, князь Георгій Львов, російські журналісти прославляли той переворот, як „найспокійнішу революцію в історії світу". Не треба було ждати аж 40 років, щоб дійти до висновку, що це була найкривавіша революція, що породила найкривавіший режим, відомий за всі часи і у всіх країнах світу. Проте большевизм не народився „з нічого". Він органічно зв'язаний з усією попередньою історією Росії, як того державно-політичного твору, що постав з експансії Московського князівства. Він тісно пов'язаний з прикметними рисами і царського самодержавія і розперезаности Пугачових та інших подібних московських „народних" героїв, з духовою атмосферою Достоєвщини і забріханою історичною школою Ломоносових і Флоринських. І тому і з датою 12 березня тісно зв'язаний сучасний большевизм, що є кров'ю з крови і кістю з кости минулого Московщини. Історія ні одного народу не доказує так яскраво зв'язку між народною психікою і державними режимами, як історія Московщини з її останнім 40-річним періодом включно.

Ця революція мусить вражати істориків своїм безглуздям. Вона здискредитувала не тільки ту партійну кліку, яка захопила була владу вже в жовтні 1917 року і володіє по нинішній день, встановивши диявольську систему терору і насилля, але взагалі московський нарід і його державницьку зрілість, у новітньому, а не середньовічному розумінні. Бо впродовж першої половини 20-го сторіччя московський нарід запрезентував світові аж три режими: реакційно-автократичний, демократичний і комуністичний. І всі ті три режими виявились в московському виданні нищівними, всередині гнилими і за своїм змістом безглуздими. Зокрема скомпромітувалась і виявила свою повну нездарність російська демократія із своїми Львовими, Мілюковими, Черновими, Плехановими і Керенськими, які промостили шлях большевицьким ватажкам. Затем всім отим трьом режимам була прикметна одна спільна їм риса: імперіялізм з колоніяльною експлоатацією уярмлених народів.

В минулу неділю державний секретар Дж. Ф. Доллес висловив в столиці Австралії, на міжнародній конференції 8-х держав СЕАТО, переконання, що комунізм, це „явище проминаюче, а не перманентне". Ні один політик з історичною освітою не мав ніколи найменшого сумніву, що російська революція, яка триває вже акуратно 40 років, закінчиться повним банкротством, заламанням і катастрофою большевицької тиранії. В історії людства тих кількадесят років — це буде дійсно тільки епізод. Кривавий, ганебний, жалюгідний епізод, — криваве марево 20-го сторіччя.

ПРАВДИВЕ ОБЛИЧЧЯ КОМУНІЗМУ

Читаючи протестантські церковні видання і обсервуючи поведінку чільних протестантських діячів в Америці, набирається переконання, що ця найбільша релігійна група в цій країні є, на жаль, мало здецидована, або й неосвідомлена якслід щодо питань світового комунізму. Вистане приглянутись зигзагам й реверансам Світової Ради Церков супроти „казьонних" церковних віровизнань в СССР, або минулорічних поїздок її репрезентантів до Москви з візитою „доброї волі", пізніше неясних, баламутних звітів з тієї поїздки, а тепер повної мовчанки по обидвох боках і можна переконатись, що в цій важливій ділянці не все гаразд.

Вимовним доказом на ці невеселі ствердження може послужити редакційна стаття головного органу секти Свідків Єгови („Свідок"), що попросту атакує уряд ЗДА за численні спроби з атомовою й водневою бомбою на терені ЗДА. Що більше, цей церковний офіціоз — під цим оглядом ставить вище СССР, називаючи його становище більше „моральним", навіть „християнським"... Подібне „вавилонське помішання язиків" панує й між поважними протестантськими групами в ЗДА, в першу чергу поміж їхніми духовними інтелектуалами.

Проте, трапляються і вийнятки, один з яких варто навести.

Припадково попав мені в руки протестантський двотижневик „Кришчісн Економікс", що виходить в Ню Йорку, як понадконфесійний протестантський орган. Уперше, поміж десятками знаних мені періодиків протестантського світу, — знайшов я на його сторінках суто християнський підхід до розв'язки питання самої суті комунізму, зокрема в студії єпископа Ричарда С. Емрича (з Єпископальної Церкви) п. з. „Деякі занедбані аспекти комунізму", поміщеній в числі за жовтень м. р.

Щоб пізнати істоту комунізму, пише єп. Емрич, треба знати християнам — чим є сатана. Він також має ряд своїх „чеснот"! Він є терпеливий, інтелігентний, здисциплінований, притягаючий. Він знає, як здобувати приятелів, як приєднати собі впливових людей. Тому сатана є небезпечний, бо має свої „добрі" на око чесноти. Саме тому, вживає він цих „чеснот", щоб потягти за собою людину. В цьому є різниця поміж святою людиною, а сатаною, що вони обидва уживають своїх „чеснот", але в протилежному напрямку... Святі люблять Бога, сатана любить самого себе. Історія нацизму й комунізму є наявним доказом цього. Нацизм показався згубним, бо великими чеснотами повів нарід — в протилежному напрямкові. До злого. Його шляхи довший час були ефективні, бо було там чимало добрих „чеснот", високих ідей. Організація, здібність, відданість справі, патріотизм германського народу — не були самі в собі лихими, а стали ними через перверсію. Нація алькоголіків та дегенератів ніколи не здобуде світу, ані йому не заімпонує. Нацизм не був хиткий, він був тільки диявольський.

Те саме з комунізмом. Скажу, що комунізм є ще більше диявольський просто тому, бо він має чесноти (хоч вживає їх в протилежному напрямкові) — що їх нацизм відкинув... Нацизм (і фашизм) мав дуже обмежені расові й націоналістичні рамці. Комунізм приймає в свої ряди кожну людину! Без огляду на її расу, походження, релігію, переконання й здібності. Він є сильний, бо стає близько самої людини, бере її такою, якою вона є. Він бере цілу людину, до останнього її нерву...

Тому комунізм — пише єпископ Емрич — є — релігією! Поперше, комунізм є щось більше, аніж політична чи економічна система. Він апелює до душі, серця, до розуму — як релігія, як віра. Він не бере людину за одну лише руку, а сягає до її найглибших надр! Чому комунізм є релігія? Ото: він має силу захопити, полонити душу людини, піднести її в стан „екстази" самої. Для нього нема кордонів, він іде як лявіна по цілій Азії, як Мохаммед і Будда, — пориває мільйони... Він має на своїм шляху й мучеників. Як кожна релігія, так і комунізм настоює на повну приниженість, віддання себе ідеї, до самозаперечення самого себе — в глибокому захопленні „спасіння людського роду"... Головною небезпекою комунізму не атеїзм (бо чимало з-поміж атеїстів є приклонниками християнської моралі, етики) — а радше його арогантне ідолопоклонство.

Комунізм має свою „святу книгу" — „Капітал" Карла Маркса. Він має свої „святі місця" й „святині". Має він також своїх єретиків і апарат модерної інквізиції. Має свої ідеї „спасіння" для пролетаріяту і свого „диявола" — капіталістичну систему у світі. Має свою версію про „небо" — зрівняння всіх станів, в що наївні вірять. Комунізм має теж свої „заповіді" — що думати про економію, політику, штуку, родинне життя і т. д. З такими „чеснотами" комунізм посилає в широкий світ своїх „апостолів" і „місіонерів", а їхнє завзяття зовсім не уступає ревності й запалові самих Св. Апостолів... За вийнятком одного: рушійною силою їхнього „апостольства" не є любов, що здобула світ для Христової ідеї, а гидка ненависть й насилля, цинізм.

З черги єпископальний достойник Ричард Емрич звертає вістря своєї статті-студії — на Америку, на її кволість і безсилля, на грізну духову порожнечу — в обличчі демонічного й агресивного комунізму, як нової світової „релігії". — В багатьох ділянках життя — пише він — Америка є велика, вона імпонує світові. Вона горда з цього, що в свойому старому національному гаслі стоїть зворушливе, високо-релігійне слово „На Бога ми надіємось"! Традиційному американському християнізмові — нема аналогії у світі: „Всі люди є рівні перед Богом і мають однакові права", — це начальне слово американської системи й самої держави. Все те — є душа нашого народу, є джерело нашого правосуддя й демократії.

Але на цьому нашому ідеалістичному шляху бачимо численні вибої, небезпечні викрути і „діри в мості". Є між нами багато безідейних, пустих голов, якщо не повних ігнорантів. До них теж

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ярослав Курдидик

ЗАГРОЗА МОРСЬКОГО НАПАДУ НА ЗДА

Перестороги членів головного командування американських збройних сил на обширах Тихого океану про те, щоб розпочати пляново побудову поясу для фронтальної охорони ЗДА з океанів у такій самій формі, як це вже переведено з радаровою системою („радаровий континентальний пліт") довкруги американсько-канадійського континенту, висунули і заактивізували знову цю важливу проблему — розбудови другої оборони ЗДА з того боку, на який зверталося відносно менше уваги, як на оборону з повітряних просторів.

У цій справі забрали голос останніми часами в різних поважних часописах і журналах не тільки фахівці в морській обороні, але і військово-оборонні коментатори. Усі вони однозгідні в тому, що ЗДА повинні негайно вирівняти всі існуючі ще недоліки в ґльобальній морській обороні. Для підсилення своїх арґументів вони видвигають твердження, що ЗДА цілком готові не тільки до оборони, але й до евентуальної відплати на випадок нападу з повітря, натомість їхня готовість до оборони на морських обширах ще далека від задовільної. Тим часом у колах воєнних знавців і стратегів починає витворюватись враження, що большевики, не маючи таких успіхів в розбудові далекосяжних джетових бомбовиків, яких добилися ЗДА, намагаються використати всі можливі засоби для того, щоб американську перевагу в повітрі зменшити своєю силою і боєздатністю на морях.

Ці припущення мають своє потвердження в деяких фактах. Для прикладу згадується, що на початку другої світової війни совєтська підводна фльота не мала жадного реального стратегічного значення, а Німеччина, маючи в той час 59 підводних човнів, терроризувала дослівно всі морські простори. З останніх інформацій виходить, що большевики встигли розбудувати підводну фльоту так, що нині вони мають готових коло 450 підводних човнів, у тому приблизно сотню човнів великих розмірів, які можуть самостійно і без поповнення покрити радіюс на 8 тисяч миль. Воєнні фахівці вважають, що у найближчих п'яти роках фльота совєтських підводних човнів збільшиться на дальших 300-400 одиниць, завданням яких, на випадок війни, було б перервати зв'язок ЗДА з Европою і спаралізувати достави сировини із закордонних країн. Човни з радіюсом до 8 тисяч миль мали б пробитися до американських берегів і з віддалі 200-300 миль закидати атомовими бомбами головні міста, порти, центральні комунікаційні вузли і більші летунські майдани на американському континенті.

Віцеадмірал Д. Е. Барбей, що під час останньої війни вславився своїми майстерними десантами, популярний воєнно-морський коментатор Д. Статтон й багато інших перестерігають Пентагон, що хоч ЗДА і мають досить сильну морську охорону, то все ж таки вона мусить бути негайно зреформована і розбудована та достосована до нових обставин і вимог. Вони, для прикладу, подають, скільки лиха могли б накоїти хоч би тільки 20 або 30 підводних човнів, яким пощастило б прорватися крізь теперішню морську охоронну заставу.

З міродайних джерел інформують, що ЗДА плянують уже в найближчому часі побудувати такий „морський пліт" на обидвох океанах і дати доручення своїм підводним човнам, що будуть вивінувані в окремі атомові торпеди, нищити без попередження кожний підводний човен, який наблизиться до американських берегів на віддаль 400-500 миль. Рівночасно американські воєнно-морські фахівці домагаються, щоб приступити також до негайної зміни міжнародного морського права, на підставі якого тільки вузьку прибережну смугу, шириною 3-5 миль, вважається власністю даної приморської держави, а всі інші морські простори це т. зв. „моря, що є власністю всіх народів"... Необхідність перевірки і зміни цієї постанови диктує факт, що в сучасній воєнно-морській техніці, яка використовує навіть міжконтинентальні ракетні бомби, всі ці міжнародні права видаються такими анахронічними й відсталими, як воєнна стратегія, що базувала свої пляни й дії на кавалерії, озброєній списами й шаблями, або на піхоті, вирішним бойовим засобом якої була рушниця з вигостреним багнетом...

Це факт, що поруч деяких совєтських досягнень, головним чином у морському потенціялі, большевики переживають чималі внутрішні труднощі, в першу чергу на своїх „оборонних периферіях", у сателітних державах. Все ж таки треба мати на увазі, що „ядро" червоної армії і фльоти це сьогодні таки поважна сила, з якою треба рахуватися.

Дуже влучними видаються твердження таких військових авторитетів, як генерали Грунтер, Сарноф і Тейлор, що всі тиранські держави пускались на воєнні авантюри саме тоді, коли гноблені доведені до розпачу народи, починали загрожувати розвалом тієї держави. Зокрема в історії Росії — білої і червоної — відомі випадки, коли то рабам, які починали забагато підносити свою голову, їхні гнобителі спускали кров війнами, або „чистками". Якраз цей момент видвигають різні воєнно-політичні коментатори і приходять до висновків, що ми находимося саме у такій стадії, в якій московська правляча кліка може відважитись навіть на найбільш божевільну авантюру, ось хоч би на напад на ЗДА з моря. Вони також твердять, що в останніх місяцях большевики перевели чимало різних дуже поважних воєнних перегрупувань, щоб таким чином „відчужити" воєнні гарнізони від місцевого населення.

ВОДА — ЦЕ ОСНОВА ДОБРОБУТУ

Вже один грецький філософ вважав воду, побіч повітря й вогню, одним із трьох первнів, з яких все в світі складається. Та ми розглядаємо проблему води не з філософічного становища, тільки хочемо вказати на те, яке значення має вона для економіки цієї країни.

Загально відомо, що де немає води, там немає жадного життя, немає людських осель, бо там є пустині. Історія вчить нас, що культури виникали там, де було подостатком води. Дехто міг би думати, що в цій країні немає зовсім проблеми води, бо тут існує тільки маленький пустинний обшир. Але не так воно в дійсності є! В сімох стейтах Великої Рівнини вже дев'ятий рік існує посуха, яка сталася стихійною катастрофою для району.

В загальному ЗДА мають пересічно 30 цалів водних опадів під час року. І це було б доволі для всіх людських потреб, якщо б ті атмосферичні опади були рівномірно розділені в часі і просторі. Але ж, на жаль, воно так не є, і тому проблема води стає дуже важливою справою для цієї країни, бо води недостає не тільки в згаданих стейтах, але і в деяких великих міських і промислових осередках.

З недостачею води важче боротися, як із її надміром. Легше поборювати повені та осушувати мокляки, як знайти воду там, де її бракує. Можна будувати греблі і тами, можна регулювати ріки, але не легко знайти лік на брак води.

А тим часом запотребування на воду є дуже велике. Науковці обрахували, що кожна особа в цій країні потребує денно принаймні 20 галонів води. Та коли врахуємо промислові і рільничі запотребування, тоді вийде пересічно на одну особу 1,475 галонів денно. Бо треба пам'ятати, що одна паперова фабрика зуживає більше води, як 50,000-не місто. Треба аж 300 галонів води на випродукування однієї бочки пива, а на очищення одного галона оливи треба аж 20 галонів води. Та ще більше запотребування на воду є в сталеварному промислі, бо на продукцію однієї тонни сталі треба аж 65,000 галонів води.

Коли подумаємо про те, що ЗДА — це дуже упромисловлена країна, і те, що життєва стопа її мешканців є дуже висока, тоді зможемо собі уявити, скільки води потрібно денно в цій країні. Майже в усіх американських домах є автоматичні машини до прання і лазнички, машини до миття посуду також появляються доволі часто, і внаслідок цього і домашнє господарство з кожним роком потребує щораз більше води. Статистики підрахували, що запотребування на воду з кожним днем збільшується на один галон від кожної особи в ЗДА.

Покищо в тих районах цієї країни, де немає посухи, немає жадного обмеження на воду. Та от вісім років тому мешканці великого Ню Йорку мусіли обмежувати користування водою, бо цілолітня посуха загрожувала тим, що вичерпаються міські збірники води, і 8 мільйонів осіб не матимуть води, хоч вони оточені ріками та океанами.

І тоді то, в 1949 році, міська управа Ню Йорку думала над тим, якби знайти нові джерела води, щоб не бути залежним від примхи водних опадів. Виникали пляни очищувати воду з Гудсону або з океану. Та як впали дощі, і міські збірники заповнилися вщерть аж по вінця, ті пляни закинуто, хоч про них час від часу ще й тепер згадується.

Та в тому самому становищі, що Ню Йорк знаходився 9 років тому, тепер перебувають такі міста як Денвер, Даллас, Форт Ворт і Фенікс. А якби так посуха потривала ще п'ять років, то одна п'ята країни не буде мати доволі води, — так передбачають геологи — фахівці в цій ділянці.

І тому то науковці різних фахів вже дуже поважно думають про те, щоб забезпечити американському народові, який тепер нараховує 170 мільйонів, а в 1975-му році дійде до 200 мільйонів, подостатком води. Над цією проблемою працюють геологи, інженери, промисловці і представники міських управ великих метрополій, яких промисл не зможе розвиватися в найближчих роках, бо не матиме досить води. Одні переміщують промислові заведення до інших районів, де є подостатком води, а інші думають над тим, щоб очищувати річну або морську воду та зробити її придатною до вживання людини.

Більшість науковців однозгідні в тому, що конче треба шукати за новими джерелами води, без огляду на те, чи буде в найближчих роках посуха чи ні. Секретар рільництва Фред А. Сітон разом із своїми помічниками виготовив вже цілу сітку водотягів, які перетинатимуть цю країну в 1975 році. Думають побудувати водотяги, які давали б воду тим сімом стейтам, які терплять, майже хронічно, на недостачу води. Один науковець із Тексасу пропонує побудувати водотяги, які помпували б воду аж з Великих Озер.

Звідки брати воду, коли її недостає з водних опадів?

Можна копати — вертіти дуже глибокі криниці, бо вода всюди знаходиться в землі, тільки декуди вона є дуже глибоко. Можна також очищувати воду з озер або з рік та збірати її в великих збірниках, звідки водотягами можна її постачати на місце запотребування.

Та науковці думають і про те, щоб при допомозі нових винаходів якнайбільше ощаджувати воду в промислових заведеннях. В сухих районах зменшують випаровування води в збірниках тим способом, що дають на воду тоненьку верству цетильонового алькоголю. Таким способом вдалося в збірниках води коло Оклагома Сіти зменшити випаровування води на 65 відсотків.

Всі ті засоби збільшити запас води в країні є дуже коштовні, але мусять знайтися видатки на цю ціль, бо від достатку води залежить майбутній добробут країни і здоров'я її мешканців.

ЮНІСТЬ, ЮНІСТЬ...

Юність, юність,
Ніби дощик ранній,
Ніби рання райдужна весна.
Відшуміла тихо на світанні,
Яблунькою в гаї відцвіла.

І пішла струнка та чорнокоса,
Взявши плаття ситцеві малі.
І лишила слід від ніжок босих,
На м'якій заквітчаній землі.

Круг чоло волошки сині-сині,
Що для неї мабуть і зросли,
А ключі крикливі журавлині
Вже над степом осінь понесли.

НАДІЯ ПРИХОДЬКО

Михайло Купшир

ОДНА ТЕМА — ДВІ НОВЕЛІ — ДВА НОХАННЯ

(1)

Англійці мають на континенті опінію неінтелігентного народу. А тимчасом вони, впродовж віків спокійно насолоджуючися літературою, виробили собі уподобання до т. зв. „літературного смакування". Українці все ще не можуть їм пробачити, що їх зацікавлення торкають більше конструкції твору, ніж його змісту, коли для нас часто, якщо не завжди, проблема „про що йде в цій книжці" має більше значення, ніж „як це показано". Наші критики оцінюють книжку охочіше з моральної, як з літературної точки зору. Таку нашу поставу до мистецьких справ можна б назвати „романтичною" (якось в ні одній ділянці не можемо втекти від цього слова), а англійські нахили ми могли б назвати „клясичними".

Обидва терміни не мають нічого спільного з подібними окресленнями, що відносяться до деяких періодів з історії літератури. Тут іде про засадничу поставу до життя та його найважливіших справ — проблем культури і мистецтва. „Романтичні" письменники й читачі, яких можна б обдарувати цим самим прикметником, — цікавляться більше темою твору, ніж його формою. Такий автор усі свої зусилля вкладає в те, щоб видумати нову фабулу, незнані дотепер психічні події чи психічний стан, а такий читач — щоб скоріше проковтнути акцію. В мистецтві „клясичної" площини — історія може бути стара, як світ — спосіб її переповідження мусить бути зовсім свіжий і новий.

Хтось дотепно завважив, що властивим засновником „романтичної" школи писання була Шехерезада. Горе нещасній, коли б щоночі не оповіла султанові нової казки, — втратила б свою гарну голову, а ми не мали б казок із тисячі й одної ночі... За Шехерезадою багато людей вибирали цей самий спосіб оповідання, — щоб згадати тільки двох поважних (у мистецькому сенсі) авторів — Діккенса і Ґі де Мопассана. З другого боку, типовими представниками „клясичної" школи є Шекспір і Ґете. Ні один з них не переймався тим, що присвоює собі народну леґенду або забутий італійський роман. Але найбільші рекорди занедбання під цим оглядом мають старовинні. Софокл прямо брав мотив, відомий змалку кожному, навіть найменш освіченому мешканцеві Греції, наприклад, історію Єдипа, і на ньому творив трагедію, будовану виключно на характері героя. Не зважаючи на те, що йому могли закинути брак інвенції, всі свої зусилля зосереджував він на тому, щоб добре відомий зміст наповнити чимсь новим, несподіваним, щоб глядачам із жаху на хвилину заперло віддих... Не виключене, як твердять деякі критики, що він із розмислу вибирав популярні події, щоб люди могли свобідно спостерігати психологічну глибину, замість розпорошувати увагу на маловажні подробиці.

Обидві письменицькі школи мають своїх геніїв і свою рацію існування. Згідно з приповідкою: кожний спосіб добрий аби тільки не був нудний. В музиці ця різниця між „клясичним" і „романтичним" наставленням виникає ще чіткіше. Коли хтось слухає музику тільки для того щоб насолоджуватися „мелодією", — то таке наставлення є типово „романтичне". Але вироблений слухач зосередить всю свою увагу на тому, як саме композитор розвів мелодію, чи пак музичну тему, через перетворення, гармонію і барви. Перший слухач зазнає може більше спонтанної приємности, коли другий слухач, втрачаючи дещо з цієї спонтанности, матиме більше інтелектуального задоволення. Найбільш „клясичними" музичними творами є фуґа і соната (а в оркестрі — симфонія) — „найменше мелодійні" в популярному значенні. Тут мистець показує той самий мотив у різних комбінаціях — дещо фантазуючи, можна б сказати, вишукуванням щораз нових способів інтерпретації теми — мистець схоплює саму істоту життя — багатогранність і складність позірно простих явищ. Вироблений і субтельний слухач переживає таке саме потрясення, як і читаючи добре знану історію, але передану так, що вона відкриває вікно в зовсім новий світ.

Так якось трапилося, що українські письменники, за нечисленними вийнятками, належать до „романтичної" школи, а англійські в переважній більшості — до „клясичної".

Які ж практичні наслідки цього явища? Коли в ширших колах українських читачів не знаходимо майже ніякого зацікавлення проблемами письменницького варстату — то в Англії існує велике уподобання викривати таємниці техніки, уподобання до експериментів на ту тему, жартів і інтелектуальних розваг. Видавці й критики бувають часто інспіраторами в цій ділянці. Зразком цього є заходи Джона Фодерджілла, який впав на думку цілому рядові відомих авторів підсунути готову тему з проханням написати новелю, що мала б означену кількість слів. Основа мала бути така:

„Один молодий чоловік кореспондує з незнайомою, і та виміна листів дає йому можливість відійти від прози життя. Пізніше він знайомиться з якоюсь жінкою, одружується з нею і забуває про свою таємничу кореспондентку. Впродовж деякого часу він щасливий, потім приходить пересит і розчарування. Тоді він знову починає кореспонденцію, і щойно припадок викриває, що писав він до власної дружини".

Труднощі сконструювання такої новелі очевидні з першого погляду: як убгати в тіло такий ніби простий, а властиво скомплікований зміст? Як не попасти в ситуаційну банальність? Якою психікою вивінувати героїв, щоб видавалися вони живими людьми з крови й кости, а не манекенами? О воістину, найбільшим ворогом автора є його видавець! Кому ж іншому міг би спасти на думку такий несамовито тяжкий зміст, який ледве держиться ґрунту над прірвою неправдоподібности? Але англійці не люблять уступати перед труднощами, принаймні в ділянці літератури. З-посеред тих, що надіслали відповіді, знаходимо такі прізвища: Елізабет Бовен, Ж. К. Честертон, Стобм Джеймсен, Шіла Кей-Смит, Марґрет Кеннеді, Френк Свиннертон і Ребека Вест (Сіслі Ізабел Ендрюс). Однак, навіть багато здібних авторів не виконали як слід завдання. Властиво тільки два автори вийшли переможно з ситуації: Л. А. Г. Стронґ, який дав образ сучасного життя, що потрясає своїм яскравим реалізмом, і Ж. К. Честертон, який створив річ із фантастично-гротесковим забарвленням.

УКРАЇНЦІ ЧЕКАЮТЬ І МОЛЯТЬСЯ ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ

Українка Ніна Паранюк розповідає про своє життя і втечу.

Австралійська газета „The Herald Week — End Magazine" помістала в першій половині лютого (9, 11, 12 і 13 лютого) серію статтей свого співробітника Люнеля Гогга, в яких він переповідає історію найновішої втікачки з московської імперії, українки Ніни Паранюк, що була послугачкою на совєтському кораблі „Грузія", який привіз до Мельборну в Австралії совєтських змагунів на Олімпіяду та сотні агентів, що мали їх оберігати. 18 листопада 1956 р. під час відвідин Зоологічного парку Ніна Паранюк пропала безслідно. Преса не звернула на це особливої уваги, і лише пізніше подала короткими повідомленнями про втечу Ніни, що тут йдеться, про жінку з України „яка почула розмову дітей, що говорили по-російськи", і пішла за ними до їх батьків, у яких заховалася". Направду ж москалі не мали до тієї події жадного відношення, що найкраще тепер посвідчила сама втікачка. Два місяці після втечі Ніни знайшла її австралійська поліція, але пообіцяла тримати далі в тасмниці її адресу, а журналісти, шукаючи за Ніною серед москалів, не могли, звичайно, мати успіху. Бо Ніна була серед своїх земляків — українців. Аж згаданий Л. Гогг знайшов правильну стежку. Він звернувся до українців, які йому допомогли зустрітися з Ніною Паранюк.

Ніна Паранюк має тепер 34 роки. Гогг говорить, що вона під впливом нової австралійської моди та свобідного життя дуже змінилася і на кілька років відмолоділа.

„Історія Ніни Паранюк — каже австралійський журналіст — не є історією подібного до життєписів екзильних політиків. Це історія української робітниці, яка надіялася і молилася за втечу від росіян."

Розповідь Ніни Паранюк починається від часів її дитинства. Коли вона мала 10 років, в її селі большевики знищили муровану церкву і від того часу вона молилася постійно, щоб могти втекти з СССР. 24 роки чекала вона, поки її молитви були вислухані. В неділю 18 листопада 1956 року вона скористалася з відвідин Зоологічного парку в Мельборні та допомоги зустрінутих там земляків і звільнилася від опіки московських сторожів.

Втікачка й досі, одначе, не привикла ще до свобідного життя. Часто боїться вона ще власної вільної думки, а відкриваючи двері для своїх приятелів, побоюється, чи не приходять московські комісари.

Про своє життя розказує Ніна досить докладно.

Народилася вона 2 травня 1923 р. в селянській родині в місцевості Грушка, коло 200 кілометрів на північ від чорноморського порту, Одеси. Батько її мав власне господарство аж до 1928 року, коли московський уряд примусово загнав його з родиною до колгоспу. Ніна підкреслює, що український нарід боровся від закінчення першої світової війни за самостійність. „Я є українка, а не росіянка. Ми є членами СССР лише тому, що не маємо іншого виходу", говорить Ніна кореспондентові.

В Грушці була гарна церква і старий священик. Ніна пам'ятає ще, як батько водив її до церкви, де було завжди багато людей. Потім церкву закрили, а священика забрали. Згодом церкву розібрали, а цеглу зужили на будову колгоспних будинків. Лише бур'яни ростуть там, де стояла церква. Але Ніна могла б її ще намалювати з пам'яті. Зруйнування церкви не примусило її перестати молитися.

Церкву замкнули під час великого голоду в 1932-33 р., коли мільйони людей померли, а між ними і батько Ніни. Уряд забрав був увесь хліб до державних шпихлірів, а людей залишив на поталу голоду. Коли було власне господарство, родина Ніни жила скромно, але добре. Як колгоспники, мусіли вони сіяти збіжжя на подвір'ї, або вмирати з голоду. Маючи 13 років, Ніна працювала вже на полі. Від світанку до смеркання. Колгоспники, які взяли трохи зерна з поля, були заслані на Сибір. Їх називали саботажистами і трактували гірше, ніж злочинців.

„Ми мали надію, що коли прийдуть німці, будемо краще трактовані ніж за москалів. Але коли німці окупували Україну, було так само. Якщо б німці не грабували та насильно не вивозили людей, населення було б їм допомагало". Це слова Ніни.

Двох братів Ніни служили в Червоній Армії, і один з них загинув. Сестра була ще дуже молода, й вони з мамою мусіли давати собі раду, щоб не вмерти з голоду.

Коли після війни поверталися червоноармійці з фронту додому, вони розказували нечувані речі про стандарт життя в Німеччині. Їм спочатку не вірили. Але дещо з розповіді в пам'яті залишилося. Вона знала вже, що в світі є не тільки рабство.

В 1946-47 рр. пережила Ніна новий голод. Уряд забрав знову майже всі запаси хліба, щоб гнобити людей за допомогу німцям. Ніна малощо не померла під час голоду, який забрав тисячі жертв у людях. Вона зголосилася до праці на цукроварні в Одесі. Велике місто зробило на неї сельне враження. Але не великі будинки, а ті групи демобілізованих, що вистоювали на рогах вулиць, жебраючи. Два роки після того Ніна дістала працю в гардеробі санаторії для високих урядовців. Праця виконувалася протягом шести днів, — 47 годин на тиждень. Але часто треба було залишатися поза годинами, або виконувати працю неприсутньої товаришки, без додаткової заплати. Арештування в Одесі йшли без упину. Кожного ранку приїжджав до деяких будинків „чорний ворон" і забирав людей. Багатьох з них не бачили вже ніколи. Говорити щось прилюдно було небезпечно, і всі мовчали, хоч були незадоволені. За працю діставала Ніна 220 рублів. Вона мала лише дві суконки і один плащ. Часто доводилося йти спати, не ївши.

В Одесі є кілька церков, а хоча говориться, що в большевії є свобода віровизнання, проте небагатьох відвідувачів церков висміювали.

Умовини життя були дуже злиденні. Снідання з кавою коштувало 8 рублів. Одежу було поганої якости. За зимовий одяг тяжко купити, і вона була дуже було дуже тяжко. Кожний робітник мав книжку праці, в якій нотувалося кожне зайняття. Коли в ній було щось неґативного про попередню працю, не можна було дістати нової. Щодо випадку Ніни, її могли відіслати до колгоспу в Грушці.

Ніна твердить, що большевицька пропаґанда проти „капіталістичних країн" не має успіху в Україні. Робітники в Україні починають розуміти можливости життя поза СССР. Большевицьку пропаґанду підриває чорний ринок. Моряки продають на чорному ринку товари з вільного світу. Порівняння тих товарів з совєтськими показує кожному українцеві, кільки правди в кремлівській пропаґанді. Москва ввесь час вимагає все більшої продукції, щоб приготовитися до „капіталістичного наступу на СССР".

„Українці чекають і моляться за звільнення. Вони все втратили під російським пануванням. Уряд хвалиться рівністю, але я тієї рівности ніде не бачила", — каже Ніна. Партійні бонзи живуть у люксусі, а нарід примирає з голоду.

Ніна намагалася змінити працю. Хотіла дістатися, як кельнерка, до Східньої Німеччини, але це їй не вдалося. Вкінці її прийняли на стюардесу для заморських подорожей. Стаючи на цю працю, вона мала надію, що при тому їй вдасться колись втекти.

Перша її праця була на кораблі „Грузія". Її покликали несподівано перед від'їздом корабля, так, що вона не могла вже бачитися з родиною. Вона не бачила їх від 1954 року. Вся обслуга складалася з довірених осіб. Ніхто з них, ані з їх родини не смів мати колинебудь сутичку з партією. Це перевіряли. Крім того кожний мусів підписати заяву, що не має в Австралії нікого з родини. Майже кожний з прислуги був жонатий і мав родину в Росії, або Україні. Австралійська преса писала, що й Ніна була замужня. Вона це спростовує.

Прислуга була на кораблі обмежена в свободі руху. Ніна побачила там незвичайний люксус, якого вона ніколи не бачила раніше. Ніхто не знав, що вони їдуть до Австралії, аж до передодня від'їзду. Про ціль подорожі було сказано на спеціяльному зібранні обслуги корабля, на якому був представлений капітаном якийсь високий чиновник з Москви.

Цей чиновник сказав обслузі, що вони є вибрані з багатьох і мають завезти до Австралії спортовців на Олімпіяду. Ніна не орієнтувалася, де лежить, і як виглядає Австралія. Їй розказували, що вона окупована англійцями.

Далі чиновник сказав зібраним, що в Австралії вони зустрінуть також декількох земляків, але вони з ними не повинні говорити, бо це вороги. Всі повинні назовні бути завжди приязними, але не забувати, що вони є росіянами. „Капіталісти будуть намагатися зачіпати їх на розмову, але це треба знехтувати. Можна приймати лише квіти. Це все є наказом, а не порадою, підкреслив чиновник. Коли хтось залишить корабель, то автоматично стане ворогом Росії. Такі будуть карані. Один моряк залишив недавно корабель, але вони знають, де він є, і його скоро візьмуть у свої руки. Ніна слухала уважно його слів і думала про можливість утечі. Погрози на неї не мали впливу. Можливість дістатися на свободу — була ризика варта.

Поки корабель виїхав з Одеси, всі мусіли відкрити свої кабіни й шафи. Дві години тривала ревізія емведистів. Олімпійські змагуни чекали вже на покладі.

Ніна підреслює завжди, що вона дуже глибоко віруюча. Перед від'їздом з Одеси вона знову потаємно молилася щиро за здійснення її плянів. „Грузія" від'їхала з Одеси 7 жовтня. Ніна передчувала, що день осягнення її життєвої мети наближається.

ПРАВДИВЕ ОБЛИЧЧЯ КОМУНІЗМУ

(Закінчення зі сторони 2-ої)

належать опортуністи й люди коньюнктури. А для таких нема нічого святого. Такі були в Росії перед революцією, такі типи існували в Німеччині та Італії — перед приходом диктатури. Саме по таких людях — прийшло зло і сама руїна в нарід, в державу їхню. Тішимось в Америці, що стільки то мільйонів належить до релігійних груп, церковних організацій. Того замало, наша віра і наш Бог має бути в серці, а не в статистиці, не в грошах. Якщо комунізм не спить, а діє, і нам не вільно спати, а бути чинними. Як кожний їхній член є „місіонером" своєї „релігії", фанатиком, те саме маємо чинити й ми. Мусимо знати основно — що є комунізм, тоді зможемо його успішно поборювати.

Комунізм має два обличчя: перше є „ідеалістичне", це його гасла за „кращий світ", за мир, братерство і справедливість. Саме тому вони один одного називають „товаришами". Друге обличчя комунізму позбавлене свободи, і то таке, якого не знають аннали світу... Перший шлях веде автоматично до другого.

Забезпекою й охороною перед першим, „рукавичковим", сальоновим комунізмом є ближче, серйозніше наше відношення до своєї Церкви, до її життя і проблем — твердить єпископ Емрич. Де церковне життя громади перестає бути динамічне, де парафіяни є формально-байдужі, там „сальоновий" комунізм має легший доступ. Тільки в церковних рядах, тільки перед Богом — ми є рівні, однакові, правдиві „товариші" й справжні брати... І навпаки: як наше відношення до людини не буде, як до „брата", тоді вона піде легко там, де стануть її називати „товаришем".

Дальшим імперативом в боротьбі з комунізмом в Америці є — бути місіонерами добра. „Місіонерство" в бизнесі, це запорука його успіху. Те саме щодо церковного й нашого особистого життя. Одним зі секретів так наглого поширення комунізму в Китаю — був факт, що кожного року, через десять років — кілька тисяч молодих китайців їздили до Москви на спеціяльний вишкіл. За десять років вони переорали цілий великий Китай своїми „місіями". — „Моя дружина ходить до церкви, для мене вистане піти на Різдво й на Великдень", — кажуть деякі американці. Вони, може несвідомо — найбільші вороги Америки. Або: „релігія, це особиста річ людини". У світі іде велика гра за його завтра. Пустими словами, чи насмішками не знищимо комунізму. Він існує скрізь, тому поборювати його мусимо всі і скрізь.

Для нас, українців, це елементарні речі, і не від сьогодні. Не так в американськім, ще й до того протестантським світом. Може тому, що ця вітка християнства ані на одному пункті земного глобу не зустрічалася віч-на-віч з масовою атакою й екстермінацією безбожного комунізму, як це сталося з Православною й Католицькою Церквами. Тому саме виступ єпископа Емрича заслуговує на окрему увагу.

С. К.

Український Літературно-Мистецький Клюб

З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю дня 15 березня ц. р. в приміщеннях Клюбу відбудеться доповідь Олександри Чернової на тему „Комуністичні клітини в американському мистецтві". Початок о год. 8 вечора.

ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНИ ВІДЗНАЧЕНО В ДІТРОЙТІ УРОЧИСТОЮ АКАДЕМІЄЮ

Дітройт. — Неділя дня 10 березня ц. р. пройшла у Дітройті під знаком імпозантного і достойного відсвяткування роковин генія і пробудника України — Тараса Шевченка. Академію підготовила та провела Федерація Американських Українців стейту Мишиґен при активній допомозі та співпраці метрополітального Відділу УККА. Ще далеко до початку Академії простора заля Українського Народного Дому була переповнена учасниками. Після відспівання американського гимну, відкрив свято з рамени метрополітального Відділу УККА д-р Денис Квітковський. Незвичайне враження у присутніх викликала поява на сцені об'єднаного хору дітройтської метрополітальної округи, який виконав в'язанку пісень, здебільша творів Шевченка. Дітройтська громада почула дійсно високе хорове мистецтво, осягнуте майстерністю і працею диригента проф. Кирила Цепенди, який добився цього великого успіху, поборюючи ряд труднощів місцевого характеру. — Тут треба і відзначити теж і посвяту членів хору, які не жалували ні часу ні труду, пов'язаних із виступом на Академії. Проводив Академією голова Федерації п. Василь Довгань і він представив присутнім дійсного члена НТШ, д-ра Матвія Стахова, який виголосив змістовну святочну промову. Черговою точкою був спів відомої співачки пані Доні Ст. Демрей, яка своїм виступом і голосом захопила присутніх. Її акомпаньювала пані Ольга Дубрівна-Соловій. В підготовці Академії організатори свята не поминули такого важливого чинника, яким є наша доростаюча молодь. Ця рідношкільна молодь під проводом пані С. Березовської та при муз. супроводі п-ни Л. Терлецької виконала вдало інсценізацію поеми „Причинна". Кінцевою точкою програми був виступ гордости української спільноти, Капелі Українських Бандуристів під проводом композитора Григорія Китастого. Капеля появилася на сцені під бурхливі оплески присутніх у побільшеному складі.— Кожну виконану точку поновленого репертуару учасники нагороджували рясними оплесками. На закінчення Академії Капеля Бандуристів, разом з Об'єднаним Хором і при участі всіх присутніх, відспівала могутньо український національний гимн „Ще не вмерла". Матеріяльний успіх свята був дуже добрий, бо зібрано понад 1,200 долярів, які в цілості призначено на катедру української мови і літератури при Університеті Вейн. Відбута Академія — це ще один поважний успіх творчої праці сконсолідованої вповні дітройтської громади.

П-ж.

Українська Громада в Нюарку в поклоні Шевченкові

Нюарк. — Місцева Українська Громада вшанувала цьогорічні роковини національного генія Тараса Шевченка вдалим концертом-академією, яку влаштував Відділ УКК та Громадський Комітет для співпраці місцевих організацій минулої неділі, 10-го березня. На програму академії, що відбулась у заповненій публікою залі Української Централі, склались: промова д-ра Ярослава Падоха на тему: „Шевченкова розмова з Україною", виступ хору УПЦеркви св. Тройці під проводом проф. С. Вожаківського, сольоспів баритона Мих. Мінського і сопрано Н. Символ та збірна деклямація учасників курсів українознавства, ведених Учительською Громадою. Свято започатковано відспіванням американського, а закінчено відспіванням українського національних гимнів.

Джетовий літак пролетів над Америкою впродовж 3 год. і 48 мін.

Балтімор, Мериленд. — Сюди прилетів 11-го березня о год. 1,57 по полудні джетовий літак „Вуінг 707", який о год. 10,05 перед полуднем вилетів був із Сіетел в стейті Вашингтон. Його подорож понад цілу Америку тривала 3 години і 48 мінут. Пересічна швидкість на годину становила 592 милі. Повна віддаль виносила 2,325 миль. Ця фірма джетових літаків хотіла показати 42 журналістам, які летіли цим літаком, як виглядатиме „завтрішній транспорт". Крім журналістів на літаку було 10 працівників фірми. Голова летунської фабрики сказав пасажирам, що той лет — „це найбільший досвід в їхньому житті".

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 38.

	Передплата	Пожертва	Разом
В. Бушний, Шікаґо	4.00	5.00	
Н. Бориславський, Честер	4.00	2.00	
З. А. Верига, Торонто	4.00	1.00	
О. Полатайко, Питсбурґ	4.00	1.00	
П. Воробій, Реґіна	4.00	1.00	
І. Оленік, Парма	2.00	3.00	
В. Карабін, Коплей	2.00	2.00	
В. Поливаний, Веллєнд	2.00	2.00	
С. Лупацій, Филаделфія	2.00	1.00	
Н. Карачевська, Йонкерс	2.00	1.00	
П. Срацький, Ґаретсвіл	1.00	1.00	
І. Моцко, Балтімор	1.00	1.00	
С. Вавжинецький, Атол	1.00	1.00	
В. Рекрут, Провіденс	1.00	1.00	
П. Машталяр, Торонто	1.00	1.00	
І. Макатан, Вуд	1.00	1.00	
Українська Школа, Филаделфія	8.00		
Українська Школа, Дітройт Сх.	6.00		
Д-р В. Дробоцький, Луїсвіл	4.00		
Г. Калистий, Судбурі	4.00		
П. Ґадач, Филаделфія	4.00		
Н. Коршовський, Ню Йорк	4.00		
Я. Сенишин, Геркімер	4.00		
Д. Матковський, Филаделфія	4.00		
Н. Годяк, Сентер Лайн	4.00		
А. Яросевич, Бронкс	4.00		
М. Ковалисько, Клівленд	4.00		
Н. Стефанюк, Пітсфілд	4.00		
В. Кокорудз, Васидот	4.00		
Г. Матіяш, Нюарк	4.00		
А. Карп, Форествіле	4.00		
К. Гела, Йонґстави	4.00		
І. Ящук, Клівленд	4.00		
Т. Бурий, Клівленд	4.00		
О. Сиґіда, Нюарк	4.00		
М. Скрильник, Рачестер	4.00		
С. Валко, Глестонбюрі	4.00		
Р. Янчишин, Шікаґо	4.00		
І. Слободян, Вотервліт	4.00		
А. Гуль, Бріджпорт	4.00		
І. Калька, Монтреал	4.00		
Н. Н., Клівленд	4.00		
К. Гаврилюк, Шікаґо	4.00		
Н. Колцьо, Рачестер	4.00		
А. Майданський, Шікаґо	3.00		
Ю. Дудар, Міннеаполіс	2.00		
І. Балюш, Филаделфія	2.00		
А. Кобилянський, Пеорія	2.00		
І. Антульський, Гейзлетон	2.00		
Н. Литвинишин, Шікаґо	2.00		
В. Шкудор, Дітройт	2.00		
Е. Василик, Тавнтон	2.00		
І. Мельник, Торонто	2.00		
М. Гносвий, Міннеаполіс	2.00		
А. Ройовський, Бруклин	2.00		
Ф. Нікіфорак, Шікаґо	2.00		
Я. Федів, Ютика	2.00		
І. Городиський, Ню Йорк	2.00		
Ю. Баран, Лорейн	2.00		
М. Почапський, Ошава	2.00		
К. Пастушак, Филаделфія	2.00		
С. Сеник, Ню Брансвік	2.00		
А. Панів, Джерзі Сіті	2.00		
І. Беркещук, Бруклин	2.00		
Х. Окрепкий Ірвінґтон	2.00		
Н. Данко, Ґері	2.00		
В. Коваль, Дітройт	2.00		
К. Борисенко, Шінгопл	2.00		
І. Васюта, Филаделфія	1.00		
Я. Ґерус, Рівер Ґров	1.00		
Г. Загоруйко, Нортгемптон	1.00		
С. Грицеляк, Рачестер	1.00		
Г. Костюк, Інкстер	1.00		
Г. Гайковий, Вунсакет	1.00		
М. Гембюк, Потстави	1.00		
А. Кушнір, Ренкін	1.00		
А. Михуда, Черніл	1.00		
Т. Будняк, Рачестер	1.00		
Відд. 233 УНСоюзу, Лорейн		5.00	
М. Мельничук, Филаделфія		2.00	
П. Шкарупа, Флінт		2.00	
І. Галичин, Ню Йорк		2.00	
Р. І. Гарадрон, Сейр		2.00	
А. Стар, Ланкастер		2.00	
Е. Мартинюк, Акрон		2.00	
А. Пиртко, Питсбурґ		2.00	
М. Стасявський, Морісвіл		2.00	
А. Е. Волошин, Джерзі Сіті		2.00	
Я. Павчак, Джоліст		2.00	
К. Бойчук, Шікаґо		1.00	
Е. Дмитрів, Джерзі Сіті		1.00	
А. Ясний, Бронкс		1.00	
П. Ваверчак, Монесен		1.00	
К. Сідзінський, Тавнтон		1.00	
Ф. Гурин, Пасейк		1.00	
Я. Балігроський, В. Франкфор		1.00	
П. Самсонюк, Ню Гейвен		1.00	
І. Лось, Филаделфія		1.00	
Н. Горбулик, Ореґон Сіті		1.00	
І. Пекліч, Елмвуд Парк		1.00	
К. Костура, Гастінґс		1.00	
М. Завідняк, Шелтон		1.00	
Е. Дзвінка, Бруклин		1.00	
О. Пушкар, Ню Гейвен		1.00	
М. Техловець, Норвіч		1.00	
С. Назаревіч, Ню Йорк		1.00	
Л. Крізар, Бронкс		1.00	
М. Вавриків, Нюарк		1.00	
І. Еванук, Балтімор		1.00	
А. Бойчук, Шікаґо		1.00	
С. Хомяк, Шікаґо		1.00	
А. Шупяний, Расін		1.00	
М. Сорока, Кемпбел		1.00	
М. Сокольський, Рачестер		1.00	
Д. Галущак, Еспаноля		1.00	
І. Поточак, Кеннор		1.00	
І. Шеремета, Ню Йорк		1.00	
О. Лужецький, Честер		1.00	
Разом	$ 213.00	$ 79.00	$ 292.00
Раніше проголошено	$ 5,869.90	$ 4,586.35	$10,456.25
Разом все . . .	$ 6,082.90	$ 4,665.35	$10,748.25

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — ЦЕ СУТО ДЕМОКРАТИЧНА УКРАЇНСЬКА БРАТСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ. СТАТИ ЇЇ ЧЛЕНОМ, — ЦЕ НЕ ТІЛЬКИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ І ВАШИХ РІДНИХ МАТЕРІЯЛЬНО. ЦЕ ЗНАЧИТЬ БУТИ СПІВВЛАСНИКОМ ЙОГО НАДБАНЬ І ВИБИРАТИ, ЧИ БУТИ ВИБРАНИМ В ЙОГО КЕРІВНІ ОРГАНИ.

Замість квітів на свіжу могилу нашої великої Приятельки

бл. п. ІРИНИ БОНКОВСЬКОЇ

складаємо $ 25.00 на залишенців в Европі.

Марія ПЕТРИК
Євгенія і Леся ХРАПЛИВІ
Надія, Володимир і Любомир ОНИШКЕВИЧІ

†

З великим болем і смутком повідомляємо все УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО, що ДНЯ 9-го БЕРЕЗНЯ 1957 р., по довгій і важкій недузі, померла у 59-му році життя — заосмотрена Найсвятішими Тайнами —

в лічниці у БРИН МАВР

ІРИНА МАТІЇВ БОНКОВСЬКА

Голова Надзірної Ради Кооперативи „БАЗАР" у Филаделфії, член Дирекції Федеральної Кредитової Кооперативи „САМОПОМІЧ" у Филаделфії, член СУА у Филаделфії — бувша прокурентка „ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ" у Львові, бувша Голова Надзірної Ради „УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА" у Львові — та член численних українських громадських установ — на Рідних Землях.

ПАРАСТАС і Заупокійна Панахида відправляться в середу, дня 13-го березня 1957 р., о год. 8-ій вечером в похороннім заведенні М. Насевич при вул. Франклін і Бравн.

Похоронні обряди почнуться в четвер 14-го березня 1957 р., о год. 10-ій ранку Богослуженням в Катедральному Храмі при вул. Н. Франклін у Филаделфії, звідки Тлінні Останки будуть перенесені на кладовище у Факс-Чейсі.

На ці сумні обряди запрошують усе Українське Громадянство Филаделфії і околиці

Надзірна Рада Кооперативи „БАЗАР" у Филаделфії

Дирекція Фед. Кред. Кооперативи „САМОПОМІЧ" у Филаделфії

РОЗШУКИ

Пошукую АННУ ЛОТОЦЬКУ, з дому Шаравара, родом зі села Козини, Грималівського р-ну. До 1939 р. вона з ріднею (чоловік, дочка і три сини) мешкали в Ню Йорку під адресою: 524 E. 11 St., New York. Хто знав би дещо про неї або вона сама, прошу ласкаво писати на адресу:

Walter ROHOWSKY
25 E. 7th St., New York, N. Y.

Петро Семчишин, який живе в Югославії пошукує **ФЕДЬКА ДІЛЬНОГО,** що був вуйком Яськова Семчишина. Він жив у Ню Йорку; прошу писати до:

Jacob UDYCH
229 E. 10 St.
New York 3, N. Y.

Дмитро ЛЕШКО зі с. Нежухів, пов. Стрий, пошукує свого брата **ЮРКА.** Хто знав би дещо про нього, або він сам, прошу писати на адресу:

Dmytro LESHKO
9023 S. University Ave.
Chicago 19, Ill.

Заграничні часописи, прошу про передрук.

САМІЙЛЕНКИ,
або інші родичі
з КАРПІВЩИНИ (Вас.),
відгукніться!

Моя адреса:

Anatoli SAMIJLENKO
427 Breckenridge St.
Phoenixville, Pa.

Пошукую брата ЯРОСЛАВА ДОБУЩАКА з Долини. В 1943 році перебував у Німеччині. Хто знав би про нього, або він сам, прошу повідомити до:

Maria RISZKO
135 Bergen Ave.
Kearny, N. J.

Шукаю брата ВОЛОДИМИРА ФЕДУСЯ, родом з с. Шишковець, пов. Броди, Зах. Україна, якого забрали до совєтської армії в р. 1941. Служив під Львовом, або в Раві Руській? Хто знав би про нього, прошу повідомити на адресу:

Theodore FEDUS
5201 Woodland Ave.
Philadelphia 43, Pa., USA

Заграничні часописи, прошу передрукувати!

Пошукую брата ГРИГОРІЯ ЮХИМОВИЧА ЩЕРБАКА, з Дніпропетровщини село Бузівка, родж. 1906 р., одружений, дружина Галька, діти Микола, Катя і Іван. Маю відомості від батька. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:

Ivan J. SHCHERBAK
1109 New Hempshire St.
Lincoln 8, Nebraska.

Проситься всіх осіб, які щонебудь знали б про долю слідуючих осіб: **Михайла КОРЕНЕВИЧА, Василя КОРЕНЕВИЧА, Еву КОРЕНЕВИЧ, Михайла ГОЛОДОВИЧА, Андрія БЕЗИЩКА** — всі з п. Стрия — прошу зголошуватись на адресу:

P. KORN
9905 Dickens Ave.
Cleveland 4, Ohio

Олекса Біганський з села Холоїва пов. Радехів, пошукує **МАРІЙКУ ХОЛОЇВА** (з роду **Мельник**) з села Холоїва. Прошу писати на адресу:

Oleksa BIHANSKY
3884 East 116 St.
Cleveland 4, Ohio

Пошукую ІВАНА МАТУЩАКА зі села Василів Великий, пов. Томашів. Маю вістку від родичів. Хто знав би про нього, прошу голоситись на адресу:

John HONCZAK
16 Garfield St.
Yonkers, N. Y.

Поради для батьків, що посилають свою дитину перший раз до лікаря-дентиста

Насамперед цілька загальних заввага:

Батьки не повинні ніколи підготовляти своїх дітей до відвідин в дентиста, перед тим, заки ще дитина не була в дентиста.

Майже кожна дитина, яку зробиться нервовою в будьякий спосіб, залишиться нервовим пацієнтом не тільки в дитячих літах, але на все своє життя. Тому треба дуже вважати, щоб не зробити дитини нервовою через необережність і байдужність.

Не треба вести ніколи дитини в суботу до дентиста. Субота — це час, коли дитина знає, що має нагоду більше бавитися як в інші дні, а коли це їй відібрати, посилаючи до дентиста, то вона, навіть як і піде до дентиста, однак буде його ненавидіти бо через нього вона мусіла втратити забаву. Також і дентистові буде дуже тяжко в цей день здобути собі довір'я в дитини.

Таке радить батькам багато дентистів, як теж багато діточих клінік при Університетах, що зібрали чимало досвіду, як підходити до дітей і як правильно їх лікувати.

Сьогоднішній вишкіл лікаря-дентиста, як теж його асистента чи асистентки, є ведений в тому напрямку, щоб візита у лікаря робила дитину веселою і щасливою, як теж зацікавленою у зустрічі з дентистом.

В дентистичних кабінетах можна знайти сьогодні багато нагород і забавок для дітей, починаючи від бальончика і кінчаючи на маленькій зубній щіточці.

Батьки повинні посилати дитину на першу візиту до дентиста, коли вона має два і пів до трьох років, значить, коли вона має вже свої перші зуби. Візита в цей час дасть можливість для дентиста не тільки оглянути зуби, але також відкрити різні навички і налоги в дитини (як наприклад ссання пальців), які спричиняють батькам багато клопоту і турботи.

В багатьох випадках, коли дитина приходить перший раз до дентиста, дентист взагалі не рахується з витратою часу, а щоб уприємнити дитині візиту, погуторить з нею, й оглянувши зуби, дитину відпускає, здобуваючи собі цим довір'я в дитини.

Велику шкоду для дітей, а клопоту і муки для дентиста роблять самі батьки, оповідаючи дітям несамовиті речі про дентиста, лякаючи їх дентистом, мовляв, відведуть її до дентиста, де він її всі зуби повириває, або, що дентист буде давати їй уколи, які страшно болять. Оповідаючи це дітям, роблять страшні міни і вислови, що вбиваються в пам'ять дитини, і що вона потім довго пам'ятає.

Коли дитина є хвора і болять її зуби, батьки ніколи не повинні посилати її до школи, мовляв, піде до дентиста, як прийде зі школи. В дитини зроджується почуття, що хвороба зубів не є важлива, коли її не хочуть звільнити від школи і післати до дентиста. Це почуття залишається дуже довго в дитини, а тим самим стає великою шкодою для неї.

Університетські клініки і спеціялісти дитячі, так зв. „ораль педіатрішен", дають чимало порад дентистам, які не мають багато досвіду з дітьми, а хочуть мати з них добрих пацієнтів.

Ніколи не треба атакувати дітей критикою, наприклад: як вони їдять, обвинувачуючи їх, що через спосіб їх їдження, вони мають так багато попсованих зубів. Дентисти мусять раз на завсіди зрозуміти, що ніколи вони не повинні складати на дітей вини в зубних хворобах, спричинених їдженням в такий чи інший спосіб. В багатьох випадках, такі докори цілком зайві, бо попсовані зуби можуть бути з інших причин, які дентист може тільки втратити в дітей довір'я до себе.

Багато досвідів доказує, що ссання пальців не є руїною зубів у дитини. Ніколи не треба раптово і під великим натиском заборонити це дитині, бо це взагалі не поможе, а навпаки може збільшити налог.

Ніколи не треба вживати сили і примусу, щоби дитину відвічити від якогонебудь налогу. Як що хоч би силою затримувати дитині руки, це ніколи не поможе відвічити дитину від налогу, а навпаки зміцнить наліг у дитини.

В роках 2—3 до 4 треба додивлятися, коли дитина ссе палець. Якщо це діється тільки інколи, тоді цим не треба журитися, воно мине. Одначе, коли дитина ссе палець тоді, коли вона є самітна, або коли вона є перелякана, тоді треба поробити відповідні заходи і звернутися за порадою до дентиста. Цим можна оминути різні комплікації, що їх двитина в пізніших роках може тяжко відпокутувати. Такі налоги, як ссання чи кусання пальців, можна легко вилікувати, але тільки в молодих літах, коли ще дитина не має вповні розвиненої ґрішньої щоки. Пізніше є це дуже тяжке або взагалі неможливе.

В роках 5—6 дитина часто сама старається оминути ссання пальців, але все ж таки його продовжує. В тому віці треба говорити з нею на цю тему, лагідно і сердечно з'ясувати і переконати її про шкоду, яка в будуччині може виникнути з цього налогу для неї.

Треба завжди обсервувати дитину, як також шукати за початком і причиною налогу. Може у дитини забагато енергії, або замало? Забагато товариства, або замало? Забагато пещення, бо замало? Ці всі причини і багато іншого, можуть турбувати вашу дитину, а тим самим давати спонуку до всіляких налогів.

Цих кілька порад дадуть не одному читачеві напевно нагоду подумати над лікуванням зубів своєї дитини. В наших часописах чи журналах, дуже мало на цю тему пишеться, а це справа дуже важлива для дітей, як теж і для дорослих. Майже кожна держава призначує багато мільйонів долярів річно на дослідження зубних хворіб, які є або можуть бути причиною хворіб серця, шлунка, запалення суглобів, сліпої кишки, ревматизму й інших недуг.

Ми, українці, не маємо жадних фондів на це, тому мусимо користуватися чужими дослідами і досвідом.

На закінчення цих рядків, ще раз звертаємося до батьків, які звикли як і багато українців повторяти: „Я виріс і ніколи до дентиста не ходив, нехай і моя дитина так росте". Всі, що так говорять, дуже помиляються і неправильно думають. Майже всі ми маємо добрі зуби, але не тому, що ми українці. Життя на Україні, тамошні харчі, приправа їх, кліматичні умовини і багато інших причин впливали на добрий розвиток зубів. Наші діти родилися здебільша тут, чи маленькі приїхали сюди, де умовини життєві інакші як в нас на Україні, і тому потрібно для них більше лікарської опіки.

Д-р І. С. Ділюк,
Бостон, Масс.

ІЗРАЇЛЬ ВИВОДИТЬ СВОЇ ВІЙСЬКА З АКАБИ

Із порту Шарк ель Шейк відпливають транспортовим кораблем і суднами ізраїльські з'єднання, що окупували були район Акаби. На їх місце прийшли фінляндські з'єднання, які входять до складу військ ОН.

Чому зростають кошти прожитку?

Вашингтон. — Співробітник щоденника „Ню Йорк Таймс" Едвін Л. Дейл твердить, що збільшення коштів прожитку не є спричинене ані збільшуванням цін на харчі ані на інші товари, тільки тому, що збільшилися винагороди за деякі праці так звані „служби". Він вказує на те, що ціни на харчі і на деякі товари зовсім не є більші як в 1952 році, від якого то року до 1955 року дошти прохитку зовсім не збільшувалися і вартість доляра не зменшувалася. Тому не можна твердити, що збільшення коштів прожитку спричинили підприємці або робітництво, бо воно виникло з таких причин: 1. Направа авт збільшилася на 15 відсотків. 2. Ціни переїзду залізницями, автобусами і підземками зросли на 20 відсотків. 3. Лікарська опіка — 15%. 4. Пральні — 11%. 5. Стриження волосся — 14%. 6. Реєстрація авт — 14%. 7. Квитки до кін — 20%. 8. Телефони — 2%. 9. Направа радіо- і телевізійних апаратів — 25% і т. д. Та цей журналіст не добачає того, що в тому часі подорожчали деякі товари (сталь) і що ті більші оплати за „службу" — це наслідок збільшення робітничих платень. — Демократичний сенатор Гюберт Г. Гомфрі заявив, що ціни на товари зростають внаслідок того, що великі корпорації хочуть мати завеликі прибутки. Гомфрі сказав, що Білий Дім повинен покористуватися „сильнішою акцією" в справі зросту цін. Та, на думку сенатора Гомфрі, щораз більше зростає підозріння, що уряд хотів би скинути всю вину за збільшування цін на робітничі організації, твердячи, що кошти прожитку зростають тому, що робітники домагаються збільшення платні.

Фолсом проти невірних тверджень Торговельної Палати

Вашингтон. — Секретар здоров'я, виховання і добродійности Маріон Б. Фолсом вислав листа до голови Торговельної Палати Джана С. Колемана, в якому обвинувачує цю установу в тому, що вона опублікувала невірну заяву в справі федеральної допомоги на будову шкіл, твердячи, що немає такої великої недостачі клясових приміщень, як про це говориться в урядовому законопроєкті. Президент Айзенгавер домагається, щоб Конґрес призначив на побудову нових шкільних будинків 1,300,000,000 долярів, які треба б видати впродовж найближчих чотирьох років на будову шкіл. Торговельна Палата твердила в своїй публікації, що самі стейти можуть будувати будинки, бо федеральна допомога на цю ціль приведе до того, що шкільництво в стейтах контролюватиме федеральний уряд. Фолсом заявляє, що федеральний уряд вже більш як 100 років допомагає стейтовому шкільництву і зовсім не старається про те, щоб його контролювати. Представник Торговельної Палати д-р Джан Майлес відповів на те, що на основі урядового законопроєкту таки можна побоюватися, що уряд міг би здобути контролю над шкільництвом, коли буде йому допомагати.

● **Голова АФЛ-КІО** наменував Руді Фавпля на делеґата на збори Міжнародної організації Праці в Гамбурґу, Німеччина. Давніше цим делеґатом мав бути Дейв Бек, але його номінацію уневажнив секретар праці Мічелл, бо Бекова Спілка Шоферів скомпромітувалася, мавши зв'язки зі світом ракетерів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори 117 Відд. „Запорозької Січі", відбудуться в суботу, 16 березня о год. 8-ій веч., в приміщені 33 E. 7-ма вул. /II. Всіх членів просимо обов'язково явитися. — С. Кучма, предс., М. Корчинський, кас., В. Калина, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Т-во Подільська Січ, Відд. 8 повідомляє членів, що збори відбудуться 17-го березня о год. 2-ій по пол. в Клюбі при 13 Washington St. Просимо членів явитись і привести з собою нових членів. — П. Гарасимів, предс., В. Мандзій, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — Управа Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 277, повідомляє членів, що місячні заг. збори відбудуться 17-го березня о год. 2-ій по пол. в домівці Укр. Амер. Горожанського Клюбу при 53 Вгітморе вул. — на горі в кімнатах Укр. Пласту. Там же побір вкладок від год. 1-ої по пол. Того ж дня Управа побиратиме вкладки тільки до год. 5-ої по пол. На церковній залі вкладок не побирається. Остерігаємо тих членів, що вже третій місяць не платять вкладок і на упімнення Управи не відповідають, що ті члени з місяцем березнем, будуть суспендовані. Закликаємо членство прибути на збори — є дуже важливі справи до обговорення. — Управа.

РІВЕРГЕД, Л. АЙ. — Місячні збори, Відд. 256 відбудуться зараз по другій Службі Божій, в неділю 17-го березня в парафіяльній залі. Проситься всіх членів явитися, а довгуючих членів вирівняти свої вкладки. — О. Недошитко, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 252 відбудуться в неділю 17-го березня о 12-ій год. вполудні в залі при 2250 В. Кортез. Проситься членів прийти і вирівняти вкладки. — Когут, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — С-во Благовіщення, Відд. 125 повідомляє своїх членів, що слідуючі збори відбудуться в неділю 17-го березня о год. 1-ій по пол. при 845 N. Western Ave. Проситься членів прийти на означений час. — А. Стим, предс., П. Яворська, кас., І. Подола, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ, Відд. 170 повідомляє, що збори відбудуться в п'ятницю 15-го березня о 6-ій год. веч в залі при 433 Hoboken Ave. Обов'язком кожного члена прийти, і вирівняти свої вкладки. Хто з членів має знайомого, або родину, які ще не є забезпечені в УНСоюзі, просимо привести на збори, або повідомити про це секретаря. — П. Мелень, предс., В. Плечонь, кас., І. Грабар, секр.

НАЙСТАВН — ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Квартальні збори Б-ва св. Володимира, Відд. 105 відбудуться в неділю 17-го березня в Укр. Нар. Домі 2051 Rowan St. о год. 3-ій по пол. Проситься всіх членів прибути на призначений час, з причини важливих справ. Адреса нового фін. секретаря: **Ракочий 1636 N. Juniata St. Tel.: GL 5-4558.** — Ст. Слободян, предс., М. Петрів, кас.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Б-во св. Йосафата, Відд. 217 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 17-го березня о год. 2-ій по пол. в церковній залі 305 Гадсон Евеню. Просимо всіх членів явитися на збори і вирівняти свої залеглості й приєднювати нових членів. Повідомляємо, неприсутніх на зборах членів, що вибрано нового предсідника, бо наш давній предсідник В. Гричух захворів. Нововибраний є Константин Шевчук, а прочі члени уряду ті самі. — Управа.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Повідомляється усіх членів Т-ва „Любов", Відд. 370, що місячні збори відбудуться в неділю 17 березня в церковній залі при Парк вул. о год. 11:45 п. пол., або зараз по сп. Богослужбі. Проситься всіх членів явитися на зборах, а принаймні ті члени, які платять товариську вкладку, бо на зборах будеться голосувати, скільки наше Т-во повинно жертвувати на будову нашої нової церкви. Місцевий парох о. Чомко буде на зборах і поінформує про будову. Проситься всіх членів далі співпрацювати з урядом, вирівняти наші залеглости і всі товариські обов'язки. — К. Стасюк, предс., Р. Голубович, кас., В. Гіна, секр.

Посмертна Згадка

ІВАН ЖМУТИН, основник і довголітній предсідник Б-ва св. Василія, Відд. 339 УНСоюзу в Филаделфії, Па., помер 9-го березня 1957 р. Народжений 22-го грудня 1884 р. в селі Климець, пов. Стрий, Зах. Україна. До братства вступив в 1912 р. Залишив в смутку дружину Марію, сина Михайла, дочку Еву, замужню Терпиляк, і внучку Марію. Парастас відправиться в середу о год. 7:30 ввечорі. Похорон відбудеться в четвер, 14-го березня ц. р. о год. 9 рано з дому похоронного заведення Івана Гасина 4244-48 Old York Rd. до церкви Царя Христа на Найставн-Филаделфія, опісля на кладовище Fox Chase. — В. Н. П!

С. Лупацій, секр.

Короткі Вістки

● Один журнал в Індії натаврував королеву Єлисавету за її подорож до Португалії, висловившись з цього приводу про Англію і Португалію, як про „двох птахів, що горнуться один до одного напередодні свого загину". Прем'єр Неру публічно засудив цей виступ журналу та перепросив королеву, а пані Віля Лакшмі Пандіт, індійський високий комісар в Лондоні офіційно також перепросив Єлисавету і англійський уряд. На голову індійського журналіста посипались громи і йому „порадили" виїхати з Ню Делі.

● В Індії від двох тижнів ведуться вже вибори до парляменту і що будуть тривати три тижні. Поміж найбільшими несподіванками, що їх досі зробили урядові виборці, є вибір 21-річного післанця в одній текстильній фабриці в провінції Бомбаю, Ляльюшінґа Рагевара, про існування якого взагалі мало хто знав. Він заробляв по $6 місячно. Він переміг у виборах 4-х інших кандидатів, включно з кандидатом Конґресової партії прем'єра Неру.

АЛЛЕНТАВН, ПА. — Б-во св. арх. Михаїла, Відд. 147 повідомляє своїх членів, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю 17-го березня о год. 2-ій по пол. в параф. залі 803 N. Front St. Проситься всіх членів прийти на час і вирівняти свої довги, як за старших, так і за дітей, бо в противному випадку будуть всі суспендовані, а головно діти, за яких секретар мусить закладати свої власні гроші. — Д. Рудакевич, предс., І. Гуцайлюк, кас., І. Рудакевич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 83 повідомляє своїх членів, що місячні звичайні збори відбудуться в неділю 17-го березня о год. 1-ій по пол. в домі Т-ва У. А. Горожан 847 Н. Франклін вул. Проситься членів прибути та привести нових членів. Довжних членів проситься вирівняти свої вкладки, бо в противному випадку будуть суспендовані. — С. Чорномаз, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Б-во св. Димитрія, Відд. 288 повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу 16-го березня, о год. 7-ій веч. в церковній залі. Проситься членів прибути і вирівняти свої вкладки. На річних зборах вибрано таку Управу: М. Брус, предс., В. Копчук, заст., В. Заґвоський, кас., Д. Мушастий, секр. Контр. Ком.: Р. Гарас, М. Парашак, В. Чубатий. — Управа.

БОФФАЛО, Н. Й. — Б-во св. о. Николая, Відд. 127 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю 17-го березня в церковній залі при Фірмор і Онейда вул., зараз по сп. Службі Божій. Збори відбуваються кожного місяця третя неділя по першім. Проситься не забувати про свої обов'язки плачення місячних вкладок. Урядники полагоджують справи і збирають вкладки майже кожної неділі від год. 11:30 до 1-ої, щоб дати змогу кожному членові заплатити і полагодити всі справи. Пригадуємо родичам вписувати своїх дітей і зголошувати своїх знайомих в члени УНСоюзу. Суспендовані члени, якщо заплатять довг будуть прийняті наново. — І. Вула, голова, П. Володка, фін. секр., п-ні М. Гаровус, кас., М. Левицький, рек. секр.

ТАРЗАН, ч. 3830. Перед несподіванкою.

'LOOKS LIKE AVED IS SITTING THIS ONE OUT,' SAID TARZAN DISAPPOINTEDLY, HANDING TOLL THE BINOCULARS.

FOR THE VESSEL CHOSEN TO DO BATTLE WITH TOLL'S SHIP WAS CAPTAINED BY THE FORMER MATE, LIMEY!

'AT A WAY, BOYS,' THE COCKNEY BLUSTERED. 'SOON OL' TOLL WILL 'AVE TO CHYNGE COURSE — THEN WE GOT 'IM WITH THE FASTEST SHIP!'

— Виглядає, немов Ейвд хоче пересидіти, — сказав з розчаруванням Тарзан, передаючи Толлові далековид.

Бо до нападу на корабель Толла був призначений колишній помічник Лаймі!

— А це добре, хлопці, — нахвалявся Кокні. — Швидко старий Толл змінить курс...

І тоді ми дістанемо його з найшвидшим кораблем!